

Végh Ferenc ny. vezérezredes:

NEMZETKÖZI SZAKIRODALMI SZEMLE

A SZERZŐRŐL:

Dr. Végh Ferenc ny. vezérezredes (PhD), a Magyar Honvédség korábbi parancsnoka, vezérkari főnöke, nyugalmazott nagykövet (ORCID: 0000-0003-1688-6574; MTMT: 10087268)

A NATO ÉS A STRATÉGIAI VERSENY: IDEJE A SZÖVETSÉGESEKNEK NAGYOBB SZEREPET VÁLLALNI

A TANULMÁNYSZERZŐJÉRŐL: Mark Webber a Birminghami Egyetem nemzetközi politika professzora és a NATO Védelmi Akadémia (NDC¹) nem rezidens munkatársa. Eisenhower-ösztöndíjas volt a NATO Védelmi Akadémiáján 2022 szeptemberétől 2023 januárjáig. A szerző ebben a cikkben azzal érvel, hogy az európai elkötelezettség még mindig elmarad a várttól. Tekintettel a kihívás sürgősségére, nagyobb erőfeszítésekre és prioritások meghatározására van szükség.

FORRÁS: Mark Webber: *NATO and strategic competition: time for Allies to step up*. NDC Policy Brief No. 04 – 03. 2023. https://twitter.com/NDC_Research; https://facebook.com/NDC_Research (Letöltés időpontja: 2023. 04. 10.)

2022-ben a NATO-szövetségek egy sor magas szintű stratégiai dokumentumot publikáltak: az Amerikai Egyesült Államok a Nemzetvédelmi Stratégiát (NDS²), a franciák nemzeti stratégiai felülvizsgálatot, a hollandok a védelmi fehér könyvet, a dánok pedig kül- és biztonságpolitikai stratégiát. 2023 januárjában Észtország frissítette nemzetbiztonsági koncepcióját. Az Egyesült Királyság 2021-es integrált felülvizsgálatának frissítése 2023 tavaszán esedékes. Németország hidegháború utáni első nemzetbiztonsági stratégiája várhatóan ugyanebben az időszakban jelenik meg. Ezek a dokumentumok egyaránt foglalkoznak azzal, amit a NATO saját 2022-es Stratégiai Koncepciójában „növekvő stratégiai versenyként” emleget egy „bizonytalan és kiszámíthatatlan” világban.

Ez a stratégiai konvergencia a szolidaritás megerősödését jelzi, tekintettel Oroszország Ukrajna elleni agressziójára és a globális lépések kiterjesztésére tett kínai erőfeszítésekre. Az, hogy a NATO hogyan reagál hosszú távon, az amerikai prioritásoktól függ. Az Amerikai Egyesült Államok „lehet, hogy nem tudja olyan mértékben garantálni Európa védelmét, mint korábban”, mivel figyelme az indiai–csendes-óceáni térségre összpontosul. Következésképpen „az európaiaknak” többet kellene tenniük a katonai erő megeremtése érdekében. A németek és a franciák lényegében ugyanígy érvelnek.

¹ NATO Defense College.

² National Defense Strategy.

Magas a tét

A felhívás az európai fegyverkezésre részben az EU stratégiai felelősségének növeléséről szól, de arról is, hogy az európaiakat erősebbé tegyük a NATO-n belül. A nagyobb európai erőfeszítésekre történő felhívás természetesen egyidős a Szövetséggel. Az orosz és a kínai kihívás sürgőssége további jelentőséget ad a jelenlegi vitának.

Orosz agresszió

Ukrajna orosz inváziója a szerző szerint a legsúlyosabb európai biztonsági válság, amelyre a NATO-nak az 1949-es megalakulása óta meg kellett küzdenie. A háborút Moszkva indította megelőző manőverként a NATO-bővítés ellen. Az orosz erők azóta súlyos atrocitásokat követtek el. Oroszország Ukrajna leigázására irányuló törekvése kevésbé enged kompromisszumot, így minden esély megvan arra, hogy a konfliktus elhúzódjon. Feltéve, hogy az orosz vezetés megőrzi a racionális gondolkodás elemét, az ukrajnai erőegyensúly valósága végül rákényszeríti egy „befagyott konfliktus” elfogadására, amely megszilárdítja az elfoglalt ukrán területek orosz birtoklását. Amennyiben a konfliktus eskalációhoz vezet, akkor Oroszország közvetlen agressziót (vagy valószínűbb, hogy hibrid hadviselést) vállal a NATO-szövetségesek, például Lengyelország és a balti államok ellen. A NATO ennek a veszélynek a minimalizálását nem bízza a véletlenre, a Szövetség szándékosan erősíti az elrettentést és a védelmet a keleti szárnyán.

Kínai ambíció

Az európai szövetségesekre nehezedő nyomást a NATO-ban történő komolyabb szerepvállalásra az is befolyásolta, amit a 2022-es NATO Stratégiai Koncepció kihívásként emleget: nevezetesen Kína ambíciói és kényszerítő erejű politikája. Egyes európai szövetségesek egyre szkeptikusabban nézik Peking szándékait. A 2022-es fenyegetésértékelés szerint „Peking felgyorsítja azoknak a kulcsfontosságú képességeknek a fejlesztését, amelyekről úgy véli, hogy fontosak lesznek, amikor a Népi Felszabadító Hadseregnek (PLA³) szembe kell néznie az Egyesült Államokkal egy nagyszabású, tartós konfliktusban”. Az Amerikai Egyesült Államokat érintő súlyos, Tajvannal kapcsolatos válságot az egyik legveszélyesebb és legvalószínűbb eshetőségnek tekintették, amellyel az amerikai döntéshozók szembesülnek. Kína (Oroszországgal ellentétben) továbbra is ellenálló és feltörekvő hatalom. A Covid-19 világjárványból kilábaló Kína valószínűleg éles gazdasági fellendülést fog tapasztalni 2023 második felében, így helyreáll a kormányzó kommunista párt tekintélye és ambíciója. Kína márciusban kiadott védelmi költségvetési tervezete 7,6%-os kiadásnövekedést vázolt fel, ez a növekedés visszatérés a járvány előtti ütemhez.

Eltúlzott amerikai reakció

Az, hogy a NATO-t hogyan lehet a legjobban elhelyezni egy Oroszországgal és Kínával folytatott stratégiai versenyben, az már az Amerikai Egyesült Államokban hozott döntések által alakított kérdés.

³ People's Liberation Army.

Az Amerikai Egyesült Államok számára az Oroszországnak Ukrajnával folytatott háborúja és a Kínával szembeni növekvő feszültség egyre közelebb hozta a kétfrontos háború „egyidejűségi problémáját”. A Trump-kormányzat 2018-as Nemzeti Védelmi Stratégiája már felismerte a probléma súlyosságát. Azt feltételezte, hogy az amerikai haderő három szintéren képes elrettenteni az agressziót: Európában (azaz Oroszországban), az indiai–csendes-óceáni térségben (azaz Kínában) és a Közel-Keleten (Iránban). Az Amerikai Egyesült Államok az első öbölháború óta azt tervezte, hogy két közepes méretű hatalom (pl. Irak, Irán, Észak-Korea) ellen harcol és háborút nyer, de ennek az új megfogalmazásnak az a következménye, hogy egyidejű háborúk zajlanak két nagyhatalommal.

A Biden-kormányzat 2022-es nemzeti védelmi stratégiája még hangsúlyosabban azt javasolja, hogy az Amerikai Egyesült Államok törekedjen „győzelemre jutni a konfliktusban, a Kínai Népköztársaság kihívását helyezve előtérbe az indiai–csendes-óceáni térségben, majd az oroszországi kihívást Európában”. A feladat itt óriási. Amerika katonai képességének független értékelései arra a következtetésre jutottak, hogy az Amerikai Egyesült Államokat a végsőkig próbára teszik a Kínával vívott háborúban, és minden bizonnyal rosszul van felszerelve két jelentős regionális vészhelyzet (MRC – Major Regional Contingencies) egyidejű kezelésére.

A NATO feladata

Egy Kínával Tajvan miatt vívott háborúban az Amerikai Egyesült Államoknak rá kell bíznia az Oroszország elleni egyidejű elrettentést a NATO-szövetségeseire. Amerika kiterjesztett nukleáris elrettentő ereje megmaradna, de az európai szövetségeseket a NATO történetében először köteleznék arra, hogy a hagyományos védelmet az amerikai katonai vezetés nélkül oldják meg. A transzatlanti felelősség ilyen eltolódásának jelentősége nyilvánvaló, ha összehasonlítjuk Amerika több indiai–csendes-óceáni háborújával. Sem a koreai, sem a vietnámi konfliktus esetében nem csökkent az Amerika által nyújtott támogatás a NATO-szövetségesek számára (sőt, a koreai háború az amerikai jelenlét jelentős növekedését váltotta ki Európában).

Egy Kínával vívott mai háború más lenne. Kína félelmetesebb ellenség, mint akár Peking észak-koreai képviselője, vagy akár a Vietkong. Kína már nem „másodrendű csapat”. A hidegháború idején az Amerikai Egyesült Államok geostratégiai elsőbbséget adott a nagyobb szovjet fenyegetésnek. A stratégiai verseny a 2020-as évekre megfordította ezt a sorrendet.

Egy kínai–amerikai háború hatása is hosszan tartó lenne. Amíg Amerika kivívná a győzelmet, addig vagy ki kellene vonulnia a világ egyéb részeiből (Irak és Afganisztán *de facto* elhagyása lehetséges precedens), vagy át kellene térnie az offshore egyensúlyozásra. Mindkét cselekvési mód csökkentené a NATO-ban az amerikai túlsúlyt.

Ilyen háború hiányában mind Amerika, mind a NATO választási lehetőségei láthatók maradnak. Az Amerikai Egyesült Államok elkötelezett Kína és Oroszország elrettentése mellett. Az előbbi az utóbbival szemben mind a 2022-es NDS-ben, mind annak szülődokumentumában, a 2022-es amerikai Nemzetbiztonsági Stratégiában elsőbbséget élvez. Ezt a rangsort némileg elhomályosította a Biden-kormányzat Ukrajnának nyújtott katonai támogatása és elkötelezettsége a NATO és az európai védelem mellett (az orosz inváziót követően további mintegy 20 ezer amerikai katonát küldtek Európába). Az egyidejű nagyhatalmi fenyegetések azonban azt jelentik, hogy Washingtonnak nagyobb erőfeszítéseket kellett tennie szövetségesei irányába.

Az Amerikai Egyesült Államok nem keresi a NATO biztonsági szerepét az indiai–csendes-óceáni térségben. A 2022-es NDS szerint a cél inkább a szövetségesek megerősítése

Oroszország fenyegetésének elrettentése érdekében, azzal a felvetéssel párosulva, hogy az Amerikai Egyesült Államok Európában a vezetésre és az irányításra fog összpontosítani.

A NATO 2022-es brüsszeli és madridi csúcstalálkozóin elfogadott intézkedések iránti európai elkötelezettség (nagyobb harci alakulatok, jelentősebb mennyiségű előkészített felszerelés, készletek a keleti szárnyon és az új haderőmodell) vélhetően az első lépése ennek az új orientációnak a megvalósítása felé.

A Biden-adminisztráció eddig diplomatikusan, udvariasan nyilatkozott. A 2022-es NDS megjegyzi, hogy az Amerikai Egyesült Államok változást fog elérni a NATO rendszeres védelmi tervezési folyamatán (NDPP⁴) keresztül. Az NDPP következő négyéves ciklusára vonatkozó politikai iránymutatás 2023-ban esedékes. Washington már most is a 2019-esnél magasabb ambíciószint elfogadását sürgeti. A következő NDPP-ciklus 2024-ben átnyúlik az amerikai elnökválasztáson, és ekkor Amerika NATO iránti elkötelezettsége valószínűleg ismét sajátos kérdés lesz.

E politikai vízvázlat előtt két NATO-csúcsot tartanak. A 2023. júliusi vilniusi csúcstalálkozó az NDPP-vel kapcsolatos nagy stratégiai kérdéssel foglalkozik, jóváhagyva a keleti szárny védelmére vonatkozó hosszú távú terveket. A fejlődés azonban eddig megtorpant. A NATO nyolc többnemzeti harccsoportja közül egyik sem kapott jelentős megerősítést. Úgy tűnik, kicsi az esély az új erőmodellre történő átállás 2023 végi céldátumának teljesítésére.

A NATO 2024-es csúcstalálkozóját Washingtonban tartják. Számítanunk kell a tehermegosztási viták újjáéledésére, valamint a NATO GDP-arányos, 2%-os kiadási céljával kapcsolatos túlságosan is ismert érvelésre. Sok baj van a GDP-referenciaértékkel. De a 2%-os mutató még mindig érvényes. A NATO újratervezése – jobb együttműködés az EU-val, a nemzeti védelmi tervek szorosabb összehangolása és intelligensebb beszerzés – is számít, de a nagyobb védelmi költségvetés a NATO keleti menetrendjében megfogalmazott ambíciók teljesítésének elengedhetetlen előfeltétele – legyen szó az elrettentésről és a védelemről, vagy Ukrajna egyre drágább felfegyverzéséről.

Fegyverek vagy vaj

Az elmúlt években az állami kiadások lehívása rendkívüli volt. A Covid-19 világjárvány arra készítette az EU-tagállamokat, hogy aláírják a 2364 milliárd eurós gazdasági támogatási csomagot. A hasonló támogatás költsége az Egyesült Királyságban 2022 júniusában a becslések szerint elérte a 376 milliárd fontot (ez több mint kétszerese annak a 154 milliárd fontnak, amit az ország 2020–2022-ben védelemre költött). A jövőre nézve az egyéb költségek nőnek. A nettó nulla szén-dioxid-kibocsátási cél elérésének teljes költsége az EU számára a kombinált GDP 3%-át is elérheti a 2050-ig tartó időszakban. A kormányok ezeket a hatalmas pénzügyi ráfordításokat elkerülhetetlen szükségletként indokolják a globális világjárvány és az éghajlati vészhelyzet esetén. A honvédelem sok NATO-tagállamban nem rendelkezik hasonló politikai vonzerővel.

Ebben az összefüggésben vegyük figyelembe a NATO védelemmel kapcsolatos 2014-es teljesítményét. Ez szigorúan véve csak arra kötelezi a szövetségeseket, hogy a 2% felé haladjanak. Egy évtizeddel később a NATO-ban a legtöbben e szerény cél elérése felé tartanak: Törökország kivételével valamennyien – és ironikus módon az Amerikai Egyesült Államokban – a védelmi kiadások GDP-arányos növekedését tapasztalták. 2022-ben csak kilenc szövetséges (az Amerikai Egyesült Államokon kívül) költötte a 2%-ot vagy azt meghaladó

⁴ NATO Defence Planning Process.

összeget védelemre. Ez nagy ugrás a 2014-es két országhoz képest, de még mindig csak a NATO-tagság harmada. Továbbá kiemelkednek a NATO kisebb szövetségei, Görögországgal az élen. Legnagyobb mértékben Lettországbán, Litvániában és Szlovákiában nőtt a védelmi költségvetés GDP-aránya. Lengyelországon kívül (amely elkötelezte magát amellest, hogy a GDP 3%-át költi védelemre), a nagyobb európai szövetségek késésben vannak.

Az Egyesült Királyságban a kiadások 2014 óta változatlanok (még akkor is, ha az ország Ukrajna legnagyobb európai fegyveradományozója). Németország a 2022 májusában elfogadott egyszeri 100 milliárd eurós védelmi emelés ellenére a jelenlegi előrejelzések szerint ugyanúgy nem fogja elérni a 2%-os célt. Olaszország elkötelezett amellest, hogy ezt csak 2027-ben teljesítse. Franciaország 2020-ban teljesítette a NATO 2%-os célját, de 2021-ben és 2022-ben visszaesett. Januárban bejelentették a védelmi kiadások jelentős emelését, ami 2025-re a 2%-os cél fölé vinné Franciaországot (de csak akkor, ha a Nemzetgyűlés meghozza a szükséges jogszabályokat).

A szövetségek körében tehát a védelmi kiadások terén vegyes a kép. A NATO vezetői a 2023-as vilniusi csúcstalálkozón valószínűleg nem emelik a 2%-os küszöböt. A 2022-es madridi csúcstalálkozón a szövetségek elképzelést fogalmaztak meg a stratégiai prioritások meghatározásáról és a megfelelő erőforrások létrehozásáról. A szövetségeknek, miután felismerték, hogy egy stratégiai verseny korszakában vannak, egységesen kell fellépniük és össze kell hangolniuk szavaikat a tetteikkel. A kormányok bebizonyították, hogy képesek erőforrásokat mozgósítani a sürgős ügyek megoldására a biztonsági kihívások, illetve a közegészségügy és a környezet területén. Ugyanilyen erőfeszítésre van szükség egy hagyományosabb, de ugyanolyan kényszerítő nemzetbiztonsági problémával szemben – zárja mondanivalóját a szerző.

2023 – ELJÖTT A KATONAI VÁLTOZÁSOK IDEJE ÉS ESÉLYE UKRAJNÁBAN

A TANULMÁNY SZERZŐJÉRŐL: Glen Grant többek között a Sandhursti Katonai Akadémián diplomázott. Harminchét éves katonai pályafutása alatt a brit haderő és a NATO számos posztján bizonyított. Egyebek mellett védelmi és biztonsági szakértőként dolgozott Ukrajna, Lettország, Észtország, Macedónia, Lengyelország és több más állam védelmi minisztériumában. Üzleti tanácsadóként telekommunikációs és mezőgazdasági vonalon is tevékenykedik.

FORRÁS: Glen Grant: 2023 – a time and chance for military change in Ukraine. Maidan.org, 20. 02. 2023. <https://maidan.org.ua/en/2023/02/glen-grant-2023-a-time-and-chance-for-military-change-in-ukraine/> (Letöltés időpontja: 2023. 03. 17.)

Ez a cikk néhány lehetséges kulcskérdéssel foglalkozik annak világos megértése érdekében, hogy az orosz–ukrán háború nem fog egyhamar befejeződni, és valószínűleg még rosszabb lesz, ha még nagyobb követelményeket támasztanak a hadsereggel, különösen a frontkatonákkal szemben. A cikkíró számos lehetséges megoldást kínál a védelempolitikai döntéshozók számára a helyzet befolyásolására.

Több mint egy év alatt az ukrán hadsereg nagyszerű harci sikereket ért el. A teljesítménye messze túlmutat azon, amit bárki is el tudott volna képzelni. Ez meglepte az orosz kormányt és a nemzetközi közösséget is. Ukrajna megnyerheti ezt a háborút, de ez az ország számára

nagy költségekkel jár – ahogyan Zaluzsnij vezérkari főnök mondta –, és a hadsereg súlyos veszteségeket szenved. Ez a jelenlegi katonapolitika és egyes törvények átgondolását kell eredményezze a kormány, a parlament és a katonai vezetés részéről. Az ukránok mindent elkövetnek a harcban, de a vezetés hozzáállása és módszereik már nem megfelelőek.

Világos kormányzati célnak kell lennie, hogy drámai módon csökkentsék a frontvonalon megölt katonák számát. Ez a háború könnyen folytatódhat még akár kettő–négy évig is. Veszélyes és helytelen továbbra is arra alapozni, hogy az ukrán motiváció, bátorság és vér elég a győzelemhez, amikor vannak dolgok, amelyeket másként lehetne és kell is csinálni. A NATO-tagállamok bevált gyakorlati iránymutatásainak számos példáját le kell másolni. Lehet, hogy az eredmények nem jönnek azonnal, de maga a tanulási folyamat is új ötleteket és gondolkodást szül.

A győzelmek és az egyes helyeken (mint Bahmut) tanúsított elképesztően makacs védekezés ellenére nincs minden rendben az ukrán hadvezetéssel. Ez természetes és elkerülhetetlen, számítani is kell rá, de a háború tanulságait gyorsan elemezni kell, és le kell vonni a tanulságokat. A rossz eredményekkel, amikor bekövetkeznek, őszintén kell szembenézni, és nem szabad elfedni öntömjénezéssel vagy a kormány beszédeivel. A közösségi médiában egyre növekszik a nyilvános kritika az ukrán műveletek számos aspektusával kapcsolatban, kezdve a harcjelzásoktól, a vezetéstől az olyan törvényektől, mint a 8271., a bürokrácián, a képzésen és a beszerzésen át az elhunytak és eltűntek családjainak emberi jogaiig. Amennyiben lehetséges javítani ezeken, akkor nincs ok olyan védelempolitika és gyakorlat folytatására, amely további halálozási kockázatot jelent a csapatok számára, károsítja a harci szellemet, és akár hosszabb távú negatív politikai következményekkel is járhat.

Az ukrán hadsereg vezetésének talán legnagyobb problémája egy új hadseregkultúra kialakítása. A haderőbe minden nap újabb és újabb, de katonai múlttal nem rendelkező emberek érkeznek, akik hetekkel vagy hónapokkal azelőtt civilek voltak. Sokan érettek, erős üzleti és szakmai háttérrel rendelkeznek, és korlátozottan tolerálják a háború előtti hadseregben megszokott, hierarchikus vezetési módszert. Ez a változtatási elvárás különösen azokra vonatkozik, akik vezető pozíciót töltöttek be az üzleti életben vagy felsőfokú végzettséggel rendelkeznek. Természetesen ezeknek az embereknek hozzá kell igazítaniuk munkakultúrájukat és szokásaikat a hadsereg bonyolult működési módjaihoz, ugyanakkor a hadsereg felső vezetésének azt is meg kell értenie, hogy az általuk irányítottak közül sokan nem fognak vakon engedelmessé válni a parancsoknak. Akárcsak a finnek a téli háborúban, ők is „intelligens” haderő tagjai akarnak lenni, akik használhatják elméjüket, különböző készségeiket, belső motivációjukat és kezdeményezőképességüket, és akik rátermett parancsnokok alatt szolgálnak. Felismerik, ha korrupciót, lustaságot és butaságot látnak. Ez a kulturális megosztottság problémásnak bizonyul. Az emberek úgy ítélik meg, hogy sok parancsnok egyszerűen nem alkalmas a vezetésre. Ahogy az áldozatok száma tovább növekszik, a hadsereg összetétele egyre inkább „civil” lesz, és jobban tükrözi a társadalmat is.

További kihívást jelent, hogy a rendszeren belül egyre nagyobb a különbség a vezetői képességekben. A legjobbak napról napra egyre jobbak és nyugatibb a megközelítésük, de egyes parancsnokok velejükig régimódiak maradnak. A legrosszabb parancsnokok egyre gyakrabban fordulnak a bürokráciához és a szabályokhoz, hogy elkerüljék a felelősséget és elfedjék a vezetői képességekben mutatkozó nyilvánvaló hiányosságait.

FÖLDRAJZI (SÁV)HATÁROK

Ukrán szemmel a földrajzi sávhatárok mentén folytatott harc, világos hadműveleti határokkal és parancsnokokkal az egyik legkevésbé értett NATO-szabvány. Röviden: minden egységnek, a legalapvetőbb lövészalegységtől felfelé világos földrajzi határokkal kell rendelkeznie. Soha nem szabad kétségbe vonnia egyetlen harcoló szervezet bal és jobb oldali, hátsó és elülső sávhatárát. Ezeket vagy meg kell jelölni a térképen, vagy szóban kell megadni, jól látható tereptárgyak, például utak vagy folyók segítségével. Tisztában kell lennie azzal, hogy kié a felelősség az adott területen.

Ezek a határok a harctér felelősségi körzeteit jelzik. A parancsnoknak adott írásbeli (zászlóalj és afeletti) vagy szóbeli (zászlóalj alatti) parancsok minden területen legyenek egyértelműek, és az egyes körzeteken belül a rangidős parancsnok legyen az adott hely ura. Bárki, aki arra a területre lép, utasítás alapján az adott parancsnok vezetése alatt kell hogy álljon, kivéve, ha egyértelmű írásos parancsok vannak, amelyek ennek ellenkezőjét mondják, és pontosan megmagyarázzák, miért. Jelenleg ez nem mindig történik meg, és katonák halnak meg az egyértelmű határok hiányában. A zászlóaljak gyakran találják magukat más szervezetek mellett, amelyek átlépik a határaikat, de nincs előzetes kommunikáció arról, hogy ki miért, mikor és mit tesz.

Szoledarban zászlóaljjakkal erősítették meg a védelmet anélkül, hogy meghatározták volna a pontos tevékenységi körzetet, és a megerősítők láthatóan nem vették fel a kapcsolatot a meglévő dandárok parancsnokaival. Világos sávhatárok nélkül egyetlen parancsnok sem lehet biztos parancsai teljesítésében, a szomszédokkal és a tüzéséggel történő együttműködésben. Így a parancsnokok nem lehetnek biztosak alárendeltjeik jogosultságában a sávhatárokon átnyúló tüzelés vagy repülés, esetleg drónműködtetés, manőverezés, előrenyomulás vagy visszavonulás kapcsán. Amikor erősítést küldenek a harcba a fenti feladatok tisztázása nélkül, az növeli a kudarc kockázatát.

A földrajzi egyértelműség hiánya veszélyes, mert akadályozza az egész szervezet optimális teljesítményét az arra vonatkozó ismeretek hiánya, hogy ki parancsnokol egy adott területen és milyen erőforrások állnak rendelkezésre. Míg a legjobb parancsnokok felismerik ennek fontosságát, sokan újak és képzetlenek ahhoz, hogy felfogják a tisztázatlan határokkal járó harc veszélyeinek jelentőségét és a parancsnoki egység fontosságát. Az előljáró parancsnokoknak komolyan kell venniük ezt a kérdést, és fizikailag ellenőrizniük kell, hogy a határok minden szinten világosak-e mindenki számára. Biztosítaniuk kell azt is, hogy minden területen egyetlen parancsnok legyen (általában a dandárparancsnok), és hogy más szervezetek, például különleges alakulatok, nemzeti gárda, határőrség, területi vagy önkéntes egységek, tengerészgyalogság és az új drónhasználó alakulatok tiszteletben tartásuk a szabályokat, és mindig hadseregszervezetként viselkedjenek, ne csak a saját feladataikat és ambícióikat kövessék. A legutóbbi harcok azt mutatják, hogy sürgősen szükség van új irányelvekre és a parancsnokok képzésére a földrajzi telepítési szabályokkal, valamint a harcban álló csapatok vezetési és irányítási rendszerével kapcsolatban. A felelősségi körzet ismerete és a parancsnokok utasításaival kapcsolatos felelősség minden szinten teljesen egyértelműnek kell lennie. Manapság gyakran nem az, és ez felesleges véráldozatokat okoz.

A második kihívás az, hogy a harctéren ne legyenek független egységek, alegységek. Amikor ezeknek a katonai szervezeteknek egy adott területen kell tartózkodniuk, akkor egy dandárhoz kell őket beosztani, és a dandárparancsnok alá kell helyezni. Szükség esetén az átszoportosítást követően haladéktalanul módosítani kell a dandár földrajzi határait és

parancsait az új körülményeknek megfelelően. Ennek az irányelvnek minden típusú alakulatra, fegyverre és szolgáltatásra vonatkoznia kell.

Az „egy hadsereg” koncepció

A fentiekhez hozzáfűzve: az ukrán hadseregnél hiányzik az „egy hadsereg” koncepció politikája. Egyszerűen túl sok szervezet működik egymástól elkülönítve. Ez létrehozta az „első-, másod- és harmadosztályú” besorolásokat, ahol egyes csapatok megfelelően felszereltek és kiképzettek, míg mások nem. Napjaink egyik komoly problémája a sok tekintetben egyszerűen másodosztályúként kezelt területvédelmi szervezet, különös tekintettel a parancsnokok kiválasztására és a kiképzésre, noha ezek valójában az ország hadművelési tartalékát alkotják. A dandárok ma elsőosztályú besorolásúak, attól függetlenül, hogy megfelelően képzettek-e és hogy milyen erőforrásokkal rendelkeznek. A közös koncepció hiánya a szervezeti arroganciát ösztönzi, amikor a katonai rendszer egyes részeit jobbnak vagy fontosabbnak tekintik másoknál, és így is cselekednek. Ez a hozzáállás azt kockáztatja, hogy katonákat és önkénteseket küldenek a korai halálba, mert a rendszer nem értékelté őket kellőképpen ahhoz, hogy megfelelően felkészítse őket a harc valóságára. A jövőbeni „egy hadsereg” politikája szerint valamennyi egyenruhást ugyanolyan minőségben kell vezényelni, kiképezni és felszerelni. Irányelv- és törvénymódosításra van szükség annak biztosítására, hogy a területvédelem ne maradjon olyan másodosztályú helyzetben, mint most. Az ukrán hadsereggel történő teljes és megfelelő integrációra van szükség.

Egy másik probléma az állami hírszerzést és a különleges erőket érinti, amelyeknek a szerepe nem egyértelmű és összemosható. Az állami hírszerzés központosított tevékenységet folytat, és elkülönül attól a hadseregszervezettől, amelyet támogatnia kell. Nincs megfelelő katonai J2 szervezet, így a felderítési adatokat gyakran nem adják át használható formában azoknak, akiknek szükségük van rá. Ugyanilyen problémás egység szinttől felfelé a felderítés. Ezen túlmenően: a különleges erők a mélységben tevékenykednek (az amerikaiak képezték ki őket). Megfelelő mélytámadási doktrína hiányában azonban a különleges erők szerepét az állami hírszerzés vette át. A különleges alakulatokat gyakran könnyűgyalogságként alkalmazzák, így pazarolják a drága amerikai kiképzés eredményét. Világos törvényekre, irányelvekre és doktrínákra van szükség a decentralizált katonai hírszerzés érdekében és a mélységi támadásokhoz, illetve egyértelművé kell tenni mindkét szervezet szerepét.

Vezetés és irányítás: az ötös szabály

Sok tudományos bizonyíték van arra, hogy a siker érdekében senkitől sem várható el, hogy ötnél több bonyolult alárendelt szervezetet vezessen. A nyugati hadseregekben ez a logika nem változott. Izraelben már három alárendeltet is elegendőnek tartanak. Ez az elv megmarad az elektronikus vezetési rendszerek bevezetése ellenére is. Egy ok a sok közül, hogy a parancsnokoknak szoros emberi kapcsolatot kell fenntartaniuk azokkal, akiket vezetnek, nemcsak egy, hanem két szinttel lejjebb is. Ez a kapcsolat létfontosságú a harci szellem és a parancsok átadásához. Ez a tevékenység időt vesz igénybe. Az is létfontosságú, hogy a parancsnokok szemtől szemben lássák az embereket, hogy megítélhessék a vezetői minőségüket és képességeiket, a fáradtságtűrésüket és a személyes céltudatosságukat. Ezután a legjobbakat kell ajánlaniuk a további nehezebb feladatokhoz, vagy le kell cserélniük a nem elég jókat. A második ok az információs túlterheltség csökkentése a döntéshozatal előtt.

A túl sok alárendelt túl sok információt jelent. A harmadik és vitathatatlanul legfontosabb pont az, hogy a parancsnoknak „látnia kell a terepet”, mielőtt eldönti, hogyan kell megvívni a harcot, és milyen erőforrásokat kell biztosítani a beosztottjainak. Amennyiben túl sok alárendeltet kell irányítani, az azt is jelenti, hogy a stresszes parancsnokok rosszul átgondolt vagy elhamarkodott parancsokat adnak. A két szinttel lejjebb álló vezetők megtudják, mit gondol és mit akar a parancsnokuk, és megtanulnak két szinttel feljebb (a parancsnok pedig két szinttel lejjebb) gondolkodni, így kisebb az esélye annak, hogy félreértsék az általános célokat. A kapott parancsok értelmezését követően a beosztott parancsnokok több lehetőséget kapnak a harcászati megoldások kiválasztására.

Ez az elv azt jelenti, hogy sok területen, például Bahmutban, ahol több dandár is van, egyetlen hadosztályszintű parancsnoknak kell lennie a dandárok és a regionális parancsnokság között, aki egyedül felelős a sikerért vagy a kudarcért. Ezt az elvet, miszerint a 3–5 dandárt vezető parancsnok a szárazföldi rangidős, logikusan alkalmazni kell minden összetett harcterületen. Ehhez a legjobb parancsnokokat kell kiválasztani. Hosszú távon gondolkodva talán ezeknek a parancsnokoknak nemzetközi felfrissítő képzésben kellene részesülniük, mielőtt parancsnokolnának.

Parancsnokok és vezetés

Úgy tűnik, hogy a vezetést és a parancsnokokat érintő kihívások két szintjén van szükség politikai vitára:

- A harcászati szinten is vannak kiváló és rossz parancsnokok, de nincs egyértelmű szabályzatrendszer, amely tanítaná őket a terepen végzendő tevékenységre. A NATO-irányelvek és a levont történelmi tanulságok szerint a parancsnokoknak többnyire elől kell működniük a csapataikkal, és a törzsfőnöknek kell vezetnie a harcálláspontot, utóbbi tart kapcsolatot a parancsnok és a csapatok, valamint a magasabb harcálláspont között. A harcálláspontról vezető parancsnokok túlterhelhetők apró részletekkel, és veszélyesen kevésbé képesek a helyszíni valóságot tükröző parancsokat adni. Nem világos, miért választottak egyes tiszteket parancsnoknak. Az ukrán parancsnokok képességeit a vezetettek rendszeresen dicsérték és bírálták a közösségi médiában. Az eljárás az legyen, hogy azokat a parancsnokokat, akik korlátozott létszámvesztéssel tudnak eredményt elérni, komolyabb parancsnoki szerepkörbe kell léptetni – ők az ország legértékesebb katonái. Azokat, akik képtelenek előretolt vezetési pontról vezetni, és szakszerűtlen stílusú, súlyos veszteségeket okozó, az alapigazságot nem tükröző parancsokat adnak, gyorsan más beosztásba kell helyezni. Nem ők azok a parancsnokok, akikre Ukrajnának szüksége van a háború megnyeréséhez.
- A harcvezetés kulcsa a felső parancsnokságnak az a képessége, hogy delegáljon, meghallgassa és tudomásul vegye az ifjabb parancsnokok aggályait, akik valóban harcolnak. A NATO-szabvány szerint az a meghatározó parancsnok, aki fizikailag ténylegesen részt vesz a harcban (vagyis tűz alá kerülhet). Még az is lehet, hogy őrmester vagy akár közkatona, aki a veszteségek miatt kénytelen volt átvenni a parancsnokságot. Az összes többi nála magasabb rangú parancsnoknak támogatnia kell őket. Nekik kell meghozniuk az élet-halál döntéseket. Ahol emberileg lehetséges, az előljáró parancsnokoknak biztosítaniuk kell a felderítési adatokat, az erkölcsi és a fizikai erőforrásokat a harctéri parancsnok győzelméhez. A magasabb rangú parancsnokok ne próbáljanak olyan parancsokat adni, amelyek nem illeszkednek ahhoz, ahogy a harctéri parancsnok

- látja a problémát. A tűz alatt álló harctéri parancsnok a legfontosabb. Ehhez támogatásra van szükség a legmagasabb szintek részéről, ezt várják el és tanítják a NATO oktatói.
- A parancsnokok minden szinten felelősek csapataik kiképzéséért és annak minőségéért. Azok a parancsnokok és törzsek, akik, illetve amelyek nem rendelkeznek a beosztottak képzéséhez szükséges ismeretekkel és képességekkel, ne töltsék be ezt a posztot. Azok a parancsnokok, akik a kiképzési időt azzal töltik, hogy szükségtelen, időpazarló jelentéseket követelnek, nem lehetnek parancsnokok. A képzés életeket ment meg, a jelentések nem.
 - A vezetés minden szintjén a bizalom a kulcsfontosságú összetevő. A harcoló katonáknak bízniuk kell vezetőikben és parancsaikban, ha teljes hatékonysággal akarnak harcolni. Ez létfontosságú. A bizalom a legértékesebb egy hadsereg számára, ha azt akarod, hogy a katonák harcoljanak és meghaljanak érted. Ez a bizalom változó. Ez természetes a háborúban és sok haláleset után. A bizalmat a kétirányú őszinteség alapozza meg és tartja fent. A bizalmat megerősítik a reális és józan ész parancsai, a vezetők személyes kapcsolata azokkal, akiket vezetnek és nyíltan támogatják őket.

A nemrég aláírt 8271. törvény komoly kihívást jelent a bizalom kérdésében. Sok szempontból ellenkezik az igazságszolgáltatás természetes menetével. Bár sokan úgy gondolják, hogy az ellenőrzés és a fegyelem szempontjából létfontosságú, azt is fel kell ismerniük, hogy egy olyan szovjet típusú törvény megalkotása, amely arra kötelezi az embereket, hogy olyan dolgokat tegyenek meg, amelyeket esetleg nem tudnak megtenni anélkül, hogy meghalnának, egyben gyors módja annak, hogy kérdéseket vessen fel az ukrán társadalomba vetett bizalmukat illetően. Ez a bizalom különösen akkor fontos, ha a csapatok nem rendelkeznek megfelelő erőforrásokkal a harchoz. Ugyanilyen veszélyes, ha megpróbáljuk meggyőzni a társadalmat és a katonákat is, hogy minden rendben van. A jelenlegi irányelvek és vezetői tevékenységek azt sugallják, hogy a vezetés egyes részei és a frontvonal között gyenge a kommunikáció, illetve olyan törések vannak, amelyek komoly politikai vitát eredményeznek.

2023 – ideje legyőzhetetlenné tenni a szárazföldi csapatokat

A szárazföldi erők alapjaként két dologra van szükség: a közvetlen támogatást végző tüzérségre (és aknavetőkre), valamint a megfelelően kiképzett és felszerelt gyalogságra. Az első erősen a nemzetközi közösségtől függ. Még korlátozott mennyiségű, új nehézfelszerelés mellett is javítható a második, ha a politika erősebben összpontosít a katona kulcsfontosságú képességeinek a fejlesztésére.

Oroszország és különösen a Wagner-csoport jelenlegi harcai és a harcászati módok változásai aggasztók, mert közvetlenül az ukrán gyalogság gyengeségeire játszanak, amikor a tömeges támadásokat eröltetik. Ezt használta korábban Oroszország a második világháborúban, amikor lerohanta Berlint, és hatalmas számú orosz katonát áldozott fel. Újra ezt fogják tenni. Az ukrán gyalogsági erők harci erejét sürgősen meg kell erősíteni, mielőtt újabb orosz mozgósítási hullám következik be. Az ukrán gyalogságot megfelelően fel kell szerelni az ilyen jellegű háború megvívásához. A csapatokat el kell látni sok drónnal, rádióval és internettel, minden katonát éjjellátó készülékkel, a szakaszokat 60 mm-es aknavetővel, gránátokkal és gránátvetőkkel, minden zászlóaljat egy teljes 81/82 mm-es aknavetőtüeggel, rövid hatótávolságú rakétákkal, egyenruhával és biztonsági felszerelésekkel, és természetesen sokkal több kézi lőfegyverrel. Mindezt Ukrajnának belül kell kezelnie és megszerveznie, sürgős nemzeti szintű ipari termeléssel és beszerzéssel. A gyalogság megfelelő harci felszerelését

nem szabad csak az önkéntesekre és a nemzetközi közösségre bízni, mert a követelmények így soha nem fognak teljesülni. Ukrajnán belül lehet nagyüzemi ipari termelést létrehozni, ahogy más, hasonló helyzetben lévő országoknak hasonló körülmények között ez sikerült a történelem során.

Öld meg a bürokráciát

Politikai döntésre van szükség ahhoz, hogy a jelenlegi katonai rendszer ne működjön a szovjet stílusú dokumentumokkal, szabályokkal és előírásokkal. Ez közvetlen és sürgős vezetési kérdés, a késedelem szükségtelen haláleseteket okoz. A főbb dokumentumokat át kell írni a háborúban történő alkalmazásra, és azonnal új törvényt kell elfogadni, amelynek kulcs-eleme „az életmentés érdekében történő megfelelő cselekvés kritikus felelőssége a papírra nyomott szabályok betartása helyett”. Ennek kötelezőnek kell lennie minden kormánytag és a fegyveres erők számára. Az ellenőrzésnek a szabályok be nem tartása esetén a hatékonyság, valamint a válaszadás gyorsaságának és pontosságának javítására kell irányulnia. Ez az érv nem új. A hadsereg jobb működésével kapcsolatos munka nagy részét Zabrodskij tábornok végezte a védelmi bizottsági üléseken a koronavírus-járvány előtt. Sajnos ezt a munkát, akárcsak a katonai rendőrség és a megfelelőbb katonai jogi támogatás létrehozását, a parlamenti vezetők félretették.

Egy tipikus eset, amikor külföldről vásároltak drónokat. Aláírásra van szükségük ahhoz, hogy a védelmi minisztériumtól az őket megvásárló egységhez kiadják ezeket. Ezt négy hétig nem tették meg. Ez a késés azt jelenti, hogy katonák halnak meg a drónok hiányában. Irányelvre van szükség ahhoz, hogy az ilyen tevékenységeket legfeljebb 12 óras átfutási időre gyorsítsák fel.

Képzés és oktatás

A kiképzési elvek fejlesztése a hadsereg számára idén a legfontosabb feladat. A katona harc-készségét és minél több élet megmentését csak megfelelő és erősen célzott képzéssel lehet fejleszteni minden szinten, a katonától a tábornokig. A képzésnek folyamatosnak kell lennie, és minden lehetőséget ki kell használni az egyének és a csapatok fejlesztésére. Nem tévhit, hogy a legjobb kiképzés a háború, ugyanakkor ez hatalmas veszteségekkel jár. Elveszítjük a leendő parancsnokokat és a harcos győzteseit, és katonáink megsebesülnek és elesnek, a harci szellem megcsappan, a felszerelés odatesz, és a létfontosságú társadalmi kohézió széteshet. Politikailag is megosztó, mert úgy tűnik, hogy a vezetés nem törődik azokkal az emberekkel, akiket háborúba küldenek. Ez az elutasító hozzáállás nem egészséges, és annak a politikának kellene érvényesülnie, hogy soha senki se induljon harcba a feladatához szükséges képzés nélkül.

A frontvonalban levont tanulságok létfontosságúak, ezeket minden katonának és oktatónak tovább kell adnia. Az irányelvnek olyannak kell lennie, hogy a hadsereg parancsnokságán található kiképzési csoportfőnökségen napi szinten kell ezt figyelni, és sürgős figyelmeztetést kell küldeni az összes dandárnak, ha a taktika sikeresen változik valamelyik oldalon. Az irányelvnek azt is kell tartalmaznia, hogy az ilyen figyelmeztetés megváltoztassa az egységek felszerelési követelményeit, ilyenkor 24 órán belül sürgős beszerzést kell kezdeményezni. Az oktatás nem azt jelenti, hogy a katonákat ehhez mindig ki kell vonni a frontvonalból. A képzés fejleszthető és lebonyolítható normál közösségi médiaeszközök és alkalmazások segítségével, amelyek hatalmas kapacitással rendelkeznek. Az oroszok már így csinálják.

A képzési politika egyik alapvető területe, amely sürgős intézkedést igényel, az az igény, hogy a csapatokat részesítsék kötelékképzésben. A nagyobb NATO-országokban rendszeres a kötelékképzés zászlóalj- és dandárszinten, a nagyobb gyakorlatokon pedig akár hadosztályszinten is. Ha az új felszerelést hatékonyan akarjuk használni, akkor a manőver-hadviselést megfelelően kell gyakorolni. A harceljárások, a fizikai felderítés, a vezetés, a menet közbeni tűztámogatás és a kommunikációs folyamatok kemény gyakorlást igényelnek fentről lefelé és vissza. Enélkül az új harceszközök használatának értéke szuboptimális lesz, és talán még kárba is vesznek.

Az ukrán gyalogos katonák alapkiképzése ma korlátozott, és jóval elmarad attól, amit bármely nyugati ország jelenleg nyújt. Sokkal kevesebb, mint amit a korábbi, kevésbé kifinomult háborúkban a katonák kaptak. Újra kell gondolni azt, hogy meddig és mit tanítanak, és a kurzusokat hosszabbá, átfogóbbá és keményebbé kell tenni. Ehhez nemzetközi támogatást kell kérni. A legjobb dandárparancsnokokat is teljes mértékben be kell vonni azáltal, hogy elmondják, mi hiányzik a csapataiknál. Egy új irányelvnek kell meghatároznia, hogy milyen készségekre van szükségük a katonának.

A katonák alapkiképzésének tartalmaznia kell az összes gyalogsági fegyver kezelését, a személyes harci fegyelmet, a harcászati gyakorlatokat minden harci forgatókönyvhöz egészen szakaszszintig, városban és terepen, gyalogosan és járműveken, az aknák ismeretét, a vezetési folyamat megtanulását és gyakorlását, a kommunikációt és a harci elsősegélynyújtást. Az éjszakai harcra történő felkészítés létfontosságú. Az a felvetés, hogy nincs elég idő, matematikai nonszensz – egyszerűen toborozzák a katonákat korábban, hogy hosszabb kurzusaik legyenek. Jobban képzett katonákkal kevesebb lesz a haláleset.

Szintén fontolóra kell venni azt a lehetőséget, hogy mobil kiképzőbázisokat hozzanak létre, amelyek a front közelében vannak, hogy harc közben frissítsék a csapatok tudását a legújabb tanulságok figyelembevételével. Néhány dandár létrehozta saját kiképzőegységét, de legalább minden dandárnak és zászlóaljnak szüksége van egy kiképzőtisztre és egy kis támogatócsapatra. Itt lehetőség nyílik olyanok alkalmazására, akik megsebesültek, és nem tudnak harcolni.

Most káosz uralkodik a kiképzés terén, ami a régi szovjet rendszer, a NATO-tapasztalatok és az improvizáció keverékéből áll. Ezenkívül sok szakaszt őrmesterek, sőt néha a legjobb közlegények vezetnek, akik nincsenek felkészülve erre az összetett parancsnoki szerepre. Ezeket a parancsnokokat megfelelően ki kell képezni. Ha nem távolíthatók el a frontról rövid kurzusokra, akkor a doktrínát és a harcászatot online kell oktatni, hogy nyugodt pillanatokban tudjanak tanulni. Ukrajnának egységes katonai tanintézetekre, egységes szemléletű tanárookra, oktatókra és képzésre van szüksége a tisztek kiképzéséhez. Ez azért szükséges, hogy minden szakasz-, század- és zászlóaljparancsnok ugyanazt a katonai nyelvet beszélje, és ugyanúgy cselekedjen.

Ez a háború teljesen új gondolkodást igényel. A főiskolákon azonban ugyanaz a régi gondolkodásmód érvényesül. Az oktatásnak a kurzusok és az oktatók megváltoztatására kell irányulnia. A védelmi rendszer hosszú távú működése szempontjából létfontosságúak az új rövid, intenzív tanfolyamok, például a honvédelem hangsúlyozása, a harc új módjai, az informatika harci alkalmazással fejlesztése, valamint a társadalom sikeres integrálása a hadseregbe. Ehhez törvénymódosításra van szükség, mivel az oktatókra vonatkozó jelenlegi katonai oktatási törvények célja a békebeli *status quo* fenntartása.

Egy kis kiegészítés a képzési megjegyzésekhez. A kemény fizikai erőnlét létfontosságú a harcoló katonák számára. A fitness javítja a túlélési esélyeket, mivel jobban és gyorsabban tudnak mozogni a harctéren.

Változások a humánerőforrás rendszerében

Civilek alkalmazása

A szerző azt javasolja, hogy legyen most prioritás, hogy minden olyan katonát, aki nem végez frontvonal feladatokat, civilekkel helyettesítsék, illetve hasonló (vagy jobb) képességekkel rendelkező önkéntes tartalékosokat alkalmazzanak. Ez magában foglalja a humánerőforrás-kezelést, a toborzást, a hírszerzést, a logisztikát, a tervezést, a pénzügyi tervezést és sok más területet. Ez a politika számtalan tisztet és katonát szabadíthat fel, akiket harci és kiképzési beosztásokban lehet alkalmazni. Ehhez a cselekvéshez fantáziára és jobb humánerőforrás-gazdálkodásra van szükség.

A vezetők kiválasztása

A parancsnokok kiválasztása vitathatatlanul a legfontosabb emberi tényező minden háborúban. Ritka az igazi parancsnok, akinek vezetői képessége, intelligenciája, feddhetetlensége, fizikai és erkölcsi bátorsága mellett szerencséje is van.

A parancsnokoknak és az állománynak minden szinten legfontosabb feladata, hogy azonosítsák azokat a tiszteket és potenciális tiszteket, akik kevés veszteséggel tudnak harci eredményt elérni. Most olyan hozzáállásra van szükség, amely a szolgálati úton keresztül olyan folyamatot eredményez, amely azonosítja a potenciális előléptetésre szánt parancsnokokat és azokat, akik nem alkalmasak a parancsnokságra. Ez utóbbiakat el kell távolítani és le kell cserélni, mielőtt nagyobb kárt okoznának.

Beszerezés

2022. február 24. óta talán a legnagyobb tanulság, hogy a beszerzés és az ukrán hadseregeknek nyújtott ipari segítségnyújtás Ukrajnán belül nem az optimális szinten működik. Teljesen át kell gondolni a beszerzési és ipari támogatási politikát. A jelenlegi rendszer még mindig a szovjet gyakorlatot alkalmazza és fantáziátlan gondolkodású. A szerző a döntéshozók figyelmébe ajánlja az Egyesült Királyság által az első világháborúban alkalmazott módszereket, amikor Lloyd George azt a feladatot kapta, hogy támogassa a mostani ukránnál is nagyobb hadsereget. A háború miatt új ellátási minisztériumot hoztak létre, amelyet egy magas rangú miniszter vezetett, és a kor legjobb szakembereiből állt. A szükséglet minden aspektusa nyílt végű, fix áras szerződésekkel (beépített fix szintű haszonnal) vásároltak vagy tárgyaltak. Az ipart hagyták, hogy azt csinálja, amit a legjobban tud, termeljen. Meg kell határozni, milyen törvények, szabályok, rendeletek és gyakorlatok változtathatók a hatékonyság és az eredményesség növelése érdekében. Felvetődik, hogy a háborús beszerzések megszervezését az alapelvektől újra kell gondolni.

Jelenleg a védelmi fegyverek beszerzését is gátolja az Ukroboronprom monopolisztikus hatalma. A vállalatok konglomerátuma fájdalmasan lassúnak bizonyult ahhoz, hogy teljesítse, amire szükség van. Az Ukroboronpromon keresztül végzett munka fegyverek és lőszer gyártása és beszerzése terén láthatóan a követelmények teljesítésének nem a leghatékonyabb vagy legeredményesebb módja. Nyitottabb és közvetlenebb kapcsolatokra van szükség az ukrán és a nemzetközi védelmi vállalatokkal. Ehhez a mostaninál sokkal irányítottabb kormányzati tevékenységre van szükség.

Drónok

A drónok az ukrán háború legfontosabb eszközei. Ugyanolyan értékkel kell kezelni őket a harc minden szintjén, mint például minden katona egyéni fegyverét. Komoly iparpolitikára

van szükség mind a megfigyelő, mind a támadó drónok ellátása terén, ahogy a legtöbb nyugati országban a tüzérségi löszerek esetében. A Vezérkar most dróntámadásokat indító alakulatokat állít fel a haderő számára.

Továbbra is komoly szükség van ezeknek az egységeknek a bevetési irányelveire, amelyek tükrözik a harci valóságot. A drónok ma már létfontosságú eszközök, de vannak korlátjaik. Hatékonyan kell őket használni nem csak a célpontok megsemmisítésére és a sikeres műveletek elősegítésére. Amennyiben a drónokat központilag irányítják, és nem a dandárok alárendeltségében, komoly esély van arra, hogy ezt a drága erőforrást a látható ellenség megölésére használják, és nem csak a lényeges célpontok ellen.

Továbbra is vitathatatlan tény, hogy csak a katonák tudnak területet birtokba venni és megtartani, a drónok nem, azok csupán a parancsnok eszközei a harcban. Ezért a drónirányító alakulatoknak mindig a dandár- vagy zászlóaljparancsnokok parancsnoksága alatt kell állniuk, és terveiket támogatniuk, nem pedig fordítva.

A drónok sem egyformák. Minden parancsnoki szintnek megfelelő képességű drónokra van szüksége a végrehajtandó feladatokhoz. Ez azt jelenti, hogy tisztán kell ismerni az eszközök képességeit és a harc minden szintjén szükséges számát, hogy a megfelelő drónokat vásárolják meg. Amennyiben harcászati szinten hiány van megfelelő drónokból, akkor fennáll a veszélye annak, hogy stratégiai drónokat kell használni az alacsony szintű harcászati célok elpusztításához. Ez katonai és gazdasági szempontból is rendkívüli pazarlás. Döntésre van szükség egy, a Védelmi Minisztériumtól független szervezet felállításához, amely a legátfogóbb megértéssel rendelkezik a védelmi szükségletekről és problémákról.

A drónhadviselés ismereteinek és képzésének tartalmaznia kell a drónok elleni hadviselést és a pilóták biztonsági intézkedéseivel kapcsolatos technikai támogatási képzést is. Jelenleg a drónok harcban történő sikeres alkalmazásához szükséges tudás, készségek és felszerelések még mindig szét vannak szórva a hadseregben.

Egészségügyi biztosítás

A teljes katonai egészségügyi rendszernek jelentős hiányosságai vannak. Az egészségügyet alapvetően túlterhelték a kihívások. A kihívásokat tükrözi a katonák korlátozott és koordinálatlan kiképzése a harctéri egészségügyi ellátás kapcsán, valamint a súlyosan sérültek vagy akár az alapvető orvosi gyógyszerekre szoruló támogatására és finanszírozására irányuló nemzeti szintű hibás hozzáállás. Egyetlen beteg vagy sérült katonának sem szabadna aggódnia amiatt, hogy milyen szintű támogatást kap a harctéren, a kórházba szállítás során, a kórházban vagy a gyógyulás után. Ennek a támogatásnak a mentális betegségekre is ki kell terjednie, és a 8271. törvény kockáztatja, hogy az elmebetegek bűnözővé váljanak, ugyanúgy, mint az első világháborúban. Erős nemzeti szintű egészségügyi támogatási politikára van szükség, amelyet az Egészségügyi Minisztérium irányít. A katonaoorvoslást gyógyításra és cselekvésre kell redukálni, nem pedig vezetésre. A nemzeti egészségügyi rendszernek teljes mértékben a háborús támogatásra kell összpontosítania, egészen addig, amíg a konfliktus hatásai érezhetőek.

Család- és érdekvédelmi tisztek

Minden katonai szervezetnek szüksége van egy hivatalos család- és érdekvédelmi tisztre és csapatra. Ez fontos szakpolitikai követelmény a társadalom jövőbeli szükségletei szempontjából, és ahogy a háború előrehalad, törvénymódosításra van szükség. Az érdekvédelmi tiszt lehet hivatásos, nyugdíjas katona vagy akár civil önkéntes. Feladatuk, hogy formális érintkezési pontot jelentsenek az alakulat, a családok, a kormány, az ukrán hadsereg, az ön-

kormányzat és az egészségügyi rendszer között. Fontos, hogy minden egységben legyen egy tiszt, aki távol van a harcstól, és aki el tudja készíteni a családok számára a szükséges dokumentumokat, ha egy katona meghal vagy súlyosan megsebesül. A traumát követő kritikus hetek létfontosságúak ahhoz, hogy a család azonnali segélyhez és pénzügyi támogatáshoz, különösen erkölcsi támogatáshoz jusson.

A csapatot a laktanyában vagy (ha a laktanya nem biztonságos) a helyi önkormányzati hivatalban kell elhelyezni. A tiszt az egységparancsnokok hivatalos és jogi képviselője az ott-honi bázison, neki és csapatának kell képviselnie és támogatnia az egységet és családjaikat, és jogi felhatalmazást kell kapnia arra, hogy minősített vagy érzékeny információkat kezeljen.

Logisztikai rendszer

A jelenlegi logisztikai rendszer (bármilyen rendszerről van szó) erősen központosított, nem optimális és működése akadózó. Az ellátás számos területén – mint például a külföldi felszerelések csapatokhoz történő szállítása – elképesztő minőségű. Más esetekben – mint például a katonák személyi felszerelése, az egészségügyi ellátás vagy a járművek karbantartása – még mindig a régi szovjet módszereket követik. A jelenlegi rendszer a lehető legtávolabb van a NATO-szabványtól. Folyamatos reformra van szüksége, amely koherens és „minden követelményben közös” irányelveken alapul. A valóság az, hogy a logisztikai rendszert az alapelvektől kezdve újra kell gondolni. A kulcsfontosságú ellátási területnek egyszerűnek és földrajzi alapúnak kell lennie, nem pedig olyanak, hogy most az élelmiszer-ellátók ide-oda járnak az országot. A karbantartást és a javítást a harci terület közelében kell elvégezni, nem pedig Lengyelországban.

A logisztikai biztosítás fő feladatai:

- Egészségügyi ellátás és evakuálás.
- A csapatok harci készleteinek élelmiszerrel, üzemanyaggal, lőszerrel, akkumulátorokkal, járműalkatrészekkel és drónokkal történő ellátása.
- Minden típusú személyi felszerelés (informatikai regisztrációval, papír nélkül) biztosítása.
- A cseréhez és a javításhoz szükséges műszaki berendezésekhez, például telefonokhoz, számítógépekhez és rádiókhoz történő anyagellátás.
- Minden kerekes és páncélozott jármű karbantartása, javítása motorcseréig és kisebb karosszériajavításokig.
- Technikai berendezések, például fegyverirányzékok, drónok, rádiók stb. pótlása.

Amennyiben nem születik meg minden egyes dandár számára a jövőben érkező külföldi felszerelések logisztikai eljárásrendje, akkor problémák lesznek.

Következtetés

Az ország és a fegyveres erők nem lehetnek a jelenlegi védelmi rendszer rabszolgái. Ez a védelmi rendszer gyorsan bővült, hogy szembeszálljon Oroszországgal, és vannak problémái. A védelempolitika, a rendszer és a szervezet nem alkalmas erre a jelenlegi háborúra, ha az sokáig elhúzódik. A védelmi erők jelenlegi elképesztő harca sokkal inkább támaszkodik az ukrán nép jellemére és bátorságára, mint a megfelelő védelmi irányításra és szervezetségre, vagy a progresszív és folyamatos kiképzésre, illetve a hadműveletek során szerzett tapasztalatokra és készségekre.

Hosszú távon túl drága lesz Ukrajna számára a nép bátorságára történő alapozás. Jobb elemezni a leggyengébb védelmi területeket, és javítani az irányelveket, törvényeket,

rendszereket és szervezeteket. Most egy új megközelítésre van szükség, amely értékeli az életet és meghatározza, hogyan lehet a szűkös nemzeti erőforrásokat maximálisan kihasználni jobb stratégiák és harcászati eljárások révén.

VÉDELEM LAKOTT TERÜLETEN (AZ AMERIKAI HADSEREG ELVEI SZERINT)

A TANULMÁNY SZERZŐJÉRŐL: V. Vepreckij ezredes, a hadtudomány kandidátusa, egyetemi docens; Je. Liszenko őrnagy.

FORRÁS: V. Vepreckij – Je. Liszenko: Oborona v urbanyizirovannom rajone (po vzgljadam komandovanyija armiji SzSA). Military-portal.ru, 30. 01. 2023. <http://milportal.ru/oborona-v-urbanizirovannom-rajone-po-vzglyadam-komandovaniya-armii-ssha/> (Letöltés időpontja: 2023. 02. 15.)

A szerzők tanulmányukban az amerikai szárazföldi haderő FM 3-06 MOUT (Military Operations on Urbanized Terrain – Katonai műveletek lakott területen) szabályzatában foglaltak szerint mutatják be az ilyen környezetben folytatott védelem sajátosságait.

Az első csecsen háború harccselekményeinek elemzése, valamint a Szíriában és Ukrajnában végrehajtott különleges katonai műveletek azt sugallják, hogy modern körülmények között a lakott területeken egyre jelentősebb a fegyveres konfrontáció lehetősége. A városok (települések) közötti területeket arra használják fel, hogy a szemben álló felek előnyösebb pozíciókat foglaljanak el a további harctevékenységekhez. Ezt a következő tényezők teszik lehetővé: először is a felderítéshez és a megfigyeléshez kapcsolódó technikai eszközök, különös tekintettel a pilóta nélküli légi járművek és hőkamerák képességeinek megnövekedése; másodsor a nagy pontosságú tűzfegyverek fejlesztése és manőverezhetőségük növelése, a „tüzelj és válts pozíciót” elvén alapuló tevékenységek; harmadrészt a városi viszonyok elrejtik a védekező csapatok manővereit, lehetővé teszik számukra a levegő, a föld és a föld alatti tér használatát, ezzel bizonyos nehézségeket okozva a támadó aleggységeknek.

A városi körülmények között védekező aleggységek, katonai egységek túlélőképességét nagymértékben megnöveli az álcázás, az erődítés, a hamis és a megtévesztő akciók, valamint a védők építményekben és épületeken belüli elhelyezésének kényelmesebb feltételei. A városok védelmét célszerűtlennek tartják, ha nem állnak rendelkezésre elegendő erők és eszközök a megtartásukra, vagy ha a körülöttük lévő terep lehetővé teszi a támadó erők számára, hogy átkaroló manővereket hajtsanak végre.

A szabályzatban a „katonai műveletek városi és lakott területen” kifejezés az olyan összefegyvernemi fegyveres harcra vonatkozik a mesterségesen felállított, építményekkel telített, bonyolult terepen, amelyek meglete jelentős hatással van a parancsnokok adott feltételek mellett elfogadható döntéseinek megválasztására. A modern városok különböző konfigurációkkal és egyedi jellemzőkkel rendelkeznek, amelyek közé tartozik a többszintes épületek sűrűsége; sugárzási, vegyi és biológiai szempontból veszélyes létesítmények, bonyolult műszaki építmények és a föld alatti közművek meglete; a város és a külvárosok összeolvadása, valamint a nagy ipari területek. Ezeknek a jellemzőknek a helyes értékelése lehetővé teszi a védők képességeinek a lehető legpontosabb meghatározását a védelem előkészítésében és megvívásában.

A jól előkészített védelem egy városban (lakott területen) jelentősen befolyásolhatja a harc lefolyását és kimenetelét, mivel a település számos előnnyel rendelkezik a védekező erők számára. Például minden épület és minden negyed potenciális erődítmény lesz, és megbízható menedéket nyújt a csapatoknak. Úgy tartják, hogy még a sebtében védekezésre felkészített városok is meglehetősen stabil védelmi csomópontok és területek lehetnek. Elvesztésük a védelem stabilitásának gyengüléséhez vezethet nemcsak harcászati, hanem hadműveleti szinten is. A város (település) védelme során minden épület a védelmi terepszakaszok rendszerébe kerül, külön csomópontként, területként vagy erődként védhető, míg a harcselekmények többdimenziós harctérben hajthatók végre, beleértve a levegőt, a föld feletti, a föld alatti és földfelszíni zónákat.

Egy város (település) védelméhez meghatározzák az erők és eszközök összetételét, amelyhez konkrét feladatot jelölnek ki, meghatározzák a védelemre történő felkészülés sorrendjét, a városon kívüli védő alegységek biztosításának és támogatásának rendjét. Általános szabály, hogy egy város védelméhez egy dandárnak 8 km széles és 5 km mély védősávot határoznak meg. Az ezred 6 km széles és 4-5 km mély védőkörletet, a zászlóalj általában egy vagy több blokkot vagy egy kistelepülést véd, a század egy blokkot vagy több épületet, a szakasz pedig egy vagy két épületet. A védelem szélessége és mélysége egyaránt 2-3-szor kisebb lehet, mint normál körülmények között. Ez azt jelenti, hogy a védelmi szélesség kilométerenkénti erő- és eszközsűrűsége 2-3-szor nagyobb lehet az átlagosnál.

A városban a védelmet a fő szabály szerint teljes mélységében ki kell építeni, ezért a vegyes harcrendben működő magasabbegységeket, egységeket, alegységeket más fegyvernemekkel is támogathatják. A fontos objektumok, amelyek megtartásától a védelem szilárdsága függ, statikus védelemre készülnek. A köztük lévő rések és a nyitott szárnyak – erők és eszközök hiányában – manőverező védelemre készülnek. Ilyen körülmények között a védők képesek lesznek manőverező védelmi harcot megvívni a mélységben lépcsőzetesen létrehozott vonalakon, biztosítva a terep aláaknázását, valamint az aktív ellenlökéseket, ellentámadásokat a támadó alegységek szárnyába és hátába, ehhez a föld alatti infrastruktúrát is használva.

A védett település megközelítő útvonalain elhelyezkedő infrastrukturális létesítmények, természeti akadályok megfelelő erő és eszköz rendelkezésre állása esetén előretolt állások kialakítására is alkalmasak. Az egyes településeken található ipari létesítmények és lakóépületek akadályozzák az ellenség manőverét, és a megsemmisítésükre előkészített területekre kényszerítik őket, ami jelentősen növeli a védelem szilárdságát még az erők és eszközök hiánya esetén is.

Így egy Stryker páncélozott szállító harcjárművekkel rendelkező gépesített dandár védelmének harcrendi felépítése állhat erős támpontok és védelmi csomópontok rendszerének a valószínű támadási irányokban történő kiépítéséből, valamint a tűzrendszer és a védelem egyéb elemeinek létrehozásából, figyelembe véve a támadó csapatok felépítésének jellegét és annak a városnak a belső szerkezetét, ahol a védelmi harcot megvívják.

A város (település) védelme és megközelítései a következő elemeket tartalmazhatják: biztosítási öv, fő védelmi terület és hátsó védelmi terület.

A fedezőcsapatok általában a fő védelmi terület előtti megközelítési útvonalak mentén helyezkednek el. A fő védelmi területet védő alegységek a város kulcsfontosságú létesítményeinek megóvására összpontosítják erőfeszítéseiket, és a főutak mentén, illetve a velük szomszédos terepen helyezkednek el.

A szabályzat szerint a századtámpont szélessége 300–500 m. Városi jellegű településen 2-3 szintes, saját telek nélküli épületekkel, városi tömbökben 4-5 szintes épületekkel

400–600 m, falusias jellegű településeken 1-2 szintes nyaralóval beépített saját telkekkel 500–800 m, sokemeletes épületek területén (7-11 emelet) 500–900 m lehet.

Egy város (település) védelmének szélességét befolyásolhatja az erők és eszközök rendelkezésre állása, az alegység (egység) feladatának jellege, továbbá a belőhető területek nagysága a csomópontokban és a szárnyakon.

A védelem peremvonala a város szélén, az előrenyomuló csapatokkal szemben rendezhető be. A peremvonal ilyen elrendezése megakadályozza a támadó alegységek behatolását a városba és az épületek leple alatt történő csoportosulásukat.

Előfordulhat, hogy a peremvonalnak nincs világos vonalvezetése, így az előrenyomuló csapatok nem tudják koncentrálni a támogató eszközeik tüzeit. Amikor a védelem peremvonala a városon belül halad át, akkor az összes megközelítést és a külterületet fedező alegységek védik.

A védőkörleteket úgy készítik elő, hogy minden körkörösén látható és tűz alatt tartható legyen. Az itt elhelyezett alegységeket mind a peremvonal mentén, mind a mélységben telepítik. A védőkörlet úgy legyen berendezve, hogy biztosítsa a szomszédos alegységek peremvonala és szárnyai felé irányuló tüzelést, valamint a védőkörletek közötti tűzegyüttműködést. Az alegységek közötti sávhatárokat általában az utcák mentén és az utcai kereszteződésekben húzzák meg.

Az előzőek utalhatnak arra, hogy az első és a második állást védő városban a Strykerrel felszerelt dandár védelme két lépcsőben épülhet fel, ezenkívül előőrsöket és fedező alegységeket is kiküldenek. Az első állás védelmét a dandár két zászlóaljja, a második állását egy zászlóalj (tartalék) végzi.

Minden zászlóalj számára védőkörletet jelölnek ki sávhatárokkal, miközben a tartalékokat (második lépcsőket) általában olyan helyeken helyezik el, amelyek lehetővé teszik az erők és eszközök gyors előremozgását és manőverezését a védelmi harc során, hogy visszaverjék az ellenség előrenyomulását és a védők bekerítésére vagy blokkolására irányuló kísérleteket, valamint biztosítsák az ellenlökéseket, a szárnyak és a hát védelmét.

A Strykerrel felszerelt gépesített lövészzászlóalj harcrendje két lépcsőben épül fel: az első lépcsőben két gépesített lövészzászlóalj védekezik, egy század pedig tartalékban van, vagy a második lépcsőben véd.

Az elsőlépcsős gépesített lövészzászlóalj támpontot foglal és 2–4 háztömböt véd, általában az első lépcsőben két szakasz, míg a második lépcsőben, tartalékban egy szakasz véd. A védő alegységek között a dandár felderítő-zászlóaljja figyelőrendszert telepít.

A századok és a szakaszok egymástól kis távolságra helyezkedhetnek el, a kölcsönös tűztámogatás igénye alapján. A század aknavetőszakaszai, a hordozható páncéltörő rendszerek és a nehézfegyverzetű harcjárművek szakaszainak jelenléte megengedi, hogy a századok közötti térköz akár 500 m, a szakaszok között akár 200 m is lehet, a terület jellegétől függően.

A gépesített lövészzászlóaljok figyelő harcálláspontjai a peremvonalától 1,5-2 km-re rendszerint megerősített épületekben, annak alagsoraiban települnek. A törzsszázad aknavetőszakasza főként nyílt városi területeken, például tereken, parkokban és parkolóban működhet. A törzsszázad felderítőszakasza a szárnyakon, az alegységek közötti térközökben lát el figyelési feladatokat, vagy a város (település) határában felderítőjárőrként tevékenykedhet.

A Stryker gépesített lövészdandár parancsnoki állásait és védő alegységeit az Avenger légvédelmi rakétarendszer ütegei védik az ellenség légi támadásától. A rakétaindítók általában párban működnek, a peremvonalától 2-3 km-es távolságra.

A tüzérsztyály tüzérségi műszeres felderítőszakasza a város feletti területen helyezkedik el, azzal a feladattal, hogy az AN/TPQ-53 radar segítségével a harcrintkezés vonalától

3-3,5 km távolságban észlelje a tüzelő aknavetőket, ezenkívül az AN/TPQ-54 radar látja el a tüzelő ütegek helyzetének felderítését.

A felderítő-zászlóalj különleges felderítőszázadának erői és eszközei egy komplexumot képeznek, amely három alrendszerből áll: az elektronikai, a földi és a légi helyzet ellenőrzéséből, felügyeletéből. A földi alrendszer három AN/MLQ-40 Prophet állomást tartalmaz, mindegyik egy Hummer típusú terepjáró gépkocsira van felszerelve. A légi alrendszer négy RQ-7A Shadow 200 típusú harcászati pilóta nélküli repülőeszközt foglal magában, amelyek kiindulási pozícióit a peremvonalától legfeljebb 5 km távolságra helyezik el. Az elektronikai helyzetellenőrző alrendszer segítségével történik a légi és a földi alrendszerek feladatainak meghatározása és irányítása, valamint az azokból származó felderítési adatok gyűjtése, feldolgozása és előzetes értékelése. Ez biztosítja a felderítési információk cseréjét a dandár felderítőszervei között, ami lehetővé teszi az észlelt sugárzó objektumok adatainak valós idejű megjelenítését az egész város elektronikai helyzetképének kialakítása érdekében.

A páncéltörő fegyverek többnyire a város kevésbé lakott területein használhatók, és az utcák, körutak mélységében helyezhetők el. A páncéltörő tartalékok a külterületeken, szükség esetén a város mélyén, az utcai kereszteződések közelében, a síkátorokban és az udvarokban koncentrálódnak.

A tartalékok (második lépcsők) olyan helyeken helyezhetők el, ahonnan lehetséges a gyors előremozgás a védelem megerősítésére vagy ellenlökések végrehajtására. Az előrenyomuló csapatok átkaroló manőverének hatástalanítása, valamint a város megkerülésével és bekerítésével történő támadási kísérletek megzavarása érdekében erős mobil tartalékot lehet létrehozni, amely általában a városon kívül helyezkedik el. A harcrend egy ilyen elemének fő feladata az előrenyomuló csapatok támadásainak időben történő visszaverése, valamint a város bekerítésére vagy elzárására irányuló kísérletek hatástalanítása a támadó csapatok szárnyán vagy hátában végrehajtott ellenlökésekkel.

Valamelyik védelmi szektorba történő behatolás esetén a védekező egységek, alegységek erőfeszítései az előrenyomuló csapatok megsemmisítésére irányulnak. Amikor a betörő ellenséget az első lépcső alegységeinek erői nem tudják felszámolni, akkor a második lépcső alegységei előre megtervezett és előkészített rejtett útvonalakon mozognak előre az ellenlökésre kijelölt szétbontakozási terepszakaszig, hogy minden típusú fegyverből lött tűzzel ellenlökést indítsanak. A városban az ellenlökéseket kis erővel, összetartó irányokban célszerű végrehajtani.

A szárazföldi erők tevékenységével együtt figyelembe kell venni, hogy a csapatrepülő-erőket a városért folytatott küzdelem döntő elemének tekintik, és ez a város védelmében a siker egyik fő eszköze. A városi körülmények között a célok tűzpusztításában való részesedésük eléri a 65%-ot, és nagymértékben biztosítja a harc sikerét. A harci helikopterek többsége lehet az AH-64D Apache Longbow a csapásmérő felderítő-zászlóalj helikoptere, amely 16 félaktív lézeres vagy aktív radarvezérléssel rendelkező Hellfire levegő-föld irányított rakétával van felfegyverzve.

Az amerikai fegyveres erők FM 3-34 *A dandár-harccsoport műszaki műveletei* (Engineer Operations – Brigade Combat Team) című szabályzata meghatározza az aknatelepítés jellemzőit olyan városi területeken, ahol főleg kemény burkolatú utak vannak, ami nem teszi lehetővé az utcaszakaszok aknásítását a szántóföldi viszonyokra elfogadott szabályok szerint.

Így gyalogsági aknákat telepíthetők a gépesített lövészalegységek föld alatti és nyílt terepterületeken történő áthaladásának megakadályozására, és használhatók utcákon, tetőkön, épületekben, tereken és parkokban. A harcokcsiaknak többszintes épületek közé, valamint

ipari területekre és közlekedési csomópontokra történő telepítése jelentős erőket és anyagi erőforrásokat igényel. Az aknamezők távtelepítése a támadó alegységek valószínű mozgási útvonalain, valamint a város külterületén a dandár műszaki zászlóaljának erőivel és eszközeivel, a tábori tüzéséggel és a csapatrepülőkkal együttműködve lehetséges.

A védelem szilárdsága az urbanizált területeken a következőktől függ: a védelem modern haditechnikai eszközökkel való bőséges ellátottságától; az erők és eszközök elhelyezésétől, nemcsak mélységben, hanem magasságban is; az erők és eszközök viszonylag nagy sűrűségétől; az erős tűzrendszer különféle akadályokkal történő kiegészítésétől (az összes elérhető irányban); az erős tartalékok létrehozásától, amelyek lehetővé teszik az előrenyomuló csapatok hátába és szárnyába mért csapásokat; a mélységi akadályrendszertől, kombinálva robbanó aknaakadályok alkalmazásával a védelem teljes mélységében.

A város védelmének gyenge oldalai a következők: nagyszámú rejtett megközelítési út és terület megléte, amelyeken nem lehet átlőni, s ez lehetővé teszi az ellenségnek a támpontok, erődök és az ellenállási terepszakaszok szárnyba és hátba támadását, ami megkönnyíti a védő erők feldarabolását, bekerítését és részenkénti megsemmisítését; a tartalékok és a tüzéség elhelyezésének lehetősége egyszerűbb, mint a terepen, a beépítetlen területeken (parkokban, kertekben, stadionokban, parkolóknak stb.) történő elhelyezésük miatt; a föld alatti infrastruktúra megléte, amely lehetővé teszi az ellenség felderítő-alegysége számára, hogy titokban behatoljon a védelem mélységébe; a csapatok vezetésének és irányításának összetettsége annak decentralizációja miatt; végül az utánpótlás összetettsége.

A városban zajló védelmi harc megvívása a következő mozzanatokat foglalhatja magában.

A városhoz vezető utakon egyrészt lesállításokat lehet létesíteni, aknamezőket telepíteni, másrészt a város megközelítő útvonalain előretörő ellenség mozgását minden fegyver összefogott tüzével akadályozni.

A város közeli megközelítési útjain, erdős területen a felderítőerőkkel és -eszközökkel, az elektronikai harc eszközeivel, tűz és lesállítások segítségével a védők igyekeznek megzavarni a rohamcsoportok szervezett szétbontakozását és kijutását a város külterületére, és feltartják azokat.

Az ellenség blokkolása és további támadásának sikeres megakadályozása esetén a védők a páncéltörő eszközök tüzével, harckocsikkal, gyalogsági harcjárművekkel, kézi lőfegyverekkel, mesterlövésztűzzel, a csapatrepülők légicsapásaival támogatva visszaverik a támadókat, és a város peremének mentén megtartják védelmi állásaikat.

A védők városvédelmi tevékenységének lehetséges jellege magában foglalhatja a védőállások, támpontok makacs megtartását a fő védőkörleten belül, a védelmi körleten belüli manőverezéssel kombinálva.

Amennyiben az ellenség valamelyik irányban áttöri a védelmet, és lehetetlen az elfoglalt állások megtartása, a védők a föld alatti és az alagsori létesítményeket kihasználva igyekeznek visszahúzódní a védőkörlet mélységébe, ott az előkészített állásokat elfoglalni, tűzzel pusztítani a betörő ellenséget, majd a zászlóalj tartalékaival mért ellenlökéssel visszaállítani az eredeti helyzetet.

A fő védőkörletben a védők fő erőfeszítéseiket a támpontok, védelmi központok megtartására összpontosítják az „egy lépést sem hátra” elv alapján, minden rendelkezésre álló erőt és eszközt felhasználva a támadó csapatok tűzzel való megállítására. A tartalékok aktívan felhasználhatók a harcképességüket veszített alegységek pótlására és ellenlökések végrehajtására.

A rájuk bízott feladat teljesítésének fennakadása esetén a védőknek lehetőségük van a város (település) mélységébe visszavonulni az aknamezők, lesállítások, harckocsik, önjáró lövegek és mesterlövészek tűzfedezete mellett.

Súlyos veszteségek esetén a védők ugyancsak a védelem mélyére vonulhatnak, és a támadó csapatok útjába kerülő épületeket, építményeket felrobbantva igyekeznek a város kijárata felé haladni, míg a kijárati folyosót a meg nem támadott területeken védő erők biztosítják.

Egy város (település) védelmében tehát arra kell törekedni, hogy a védekező csapatok képesek legyenek sikeresen ellensúlyozni a támadó erők városfoglalási kísérleteit úgy, hogy a rendelkezésre álló erőkkel és eszközökkel a külső és a belső védelmi vonalak felhasználásával légi, földi, illetve föld alatti infrastruktúrák segítségével egyszerre és aktívan hajtanak végre különböző irányú harci feladatokat.

A HADIFINANSZÍROZÁS GAZDASÁGI ALAPJAI AZ ÓKORTÓL NAPJAINKIG

Az olvasó a kötet évszázadokon átívelő, Európa különböző államaihoz kapcsolódó tanulmányain keresztül ismerheti meg, hogy a különböző korok, az eltérő gazdasági súlyal rendelkező államok milyen módon biztosították hadseregük, illetve az egyes háborúk pénzügyi hátterét, milyen azonos, de mégis eltérő válaszokat adtak a felmerülő problémákra, és milyen hatással voltak a hadi vállalkozások a gazdaságra és annak szereplőire.

Szerkesztők: Pósán László,
Veszprémy László, Isaszegi János
Megjelenés éve: 2022
keménytáblás
432 oldal

7800 Ft

A könyv a Zrínyi Kiadó webshopjában (shop.hmzrinyi.hu) vagy a kiadó könyv- és térképboltjában (1024 Budapest, Filler u. 14.) vásárolható meg.